

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrt leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrt leta 1 gl.: ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVII.

V Ljubljani, 11. mal. serpana 1884.

List 28.

Premišljevanja in molitve za vse stanove.

(Dalje.)

b) Strah, kot spokornik veliko terpeti.

Druga pretveza, s katero hudobni duh grešnika skuša od nemudnega spreobrnjenja odverniti in v grehu obderžati, je ta, da mu spokorno življenje pred oči stavi kot neznano hudo, žalostno in dolgočasno. Ti ne bodeš imel nobene vesele ure več; ti se bodeš moral od sveta odtegniti, ti se bodeš moral hudo postiti; pa če tudi pokoro začneš, sej jo ne bodeš dostal, omagal bodeš in zopet nazaj padel: tako in enako hudoba plaši človeka.

Ali ravno nasprotno je res. Ali ne veš, o kristjan, da je hudobni duh lažnjivec od začetka? Le poskusi enkrat v resnici pravo pokoro delati in videl boš, da te je hudobni duh gerdo nalagal. — V resničnem pokorjenju bodeš še le veselje in zadovoljnost najdel, kakoršnega v pregrešnem razveseljevanju nikoli nisi občutil. — Če pa hudobi na besedo verjameš, ki te s pokoro straši, in je zato začeti ne upaš, si podoben vojaku, ki na beg misli, preden sovražnika vidi, ki orožje proč verže, preden se vojska začne. Temu nasproti nas pa vera, pamet in skušnja uči, da spokorniki pri svojem pokorjenju nikoli toliko ne terpe, kakor grešniki pri svojem razujzdanem življenju. Če so tudi svetniki in spokorniki veliko čuli in molili, se vendar smé reči, da niso toliko noči prečuli, kakor jih hudobneži zavoljo nečistovanja, pijančevanja in igranja prečujejo. Zraven je pa še ta razloček, da imajo spokorniki mirno vest, grešnika pa razun velikega terpljenja še huda vest muči.

Gotovo je tedaj, da pokora ne stane toliko, kot je greh stal, in da kot spokorniki ne bomo več terpljenja imeli, kot smo ga préd v grešnem stanu prestati, imeli; da ne bomo več skerbi in dela imeli, kot préd; da ne bomo več žalosti vživali v pokorjenju, kot smo je préd v pregrešnem življenju. — Ali se mar to pravi veliko terpeti, če grehe, katere smo pred delali, vendar že enkrat pustimo; ali se to pravi veliko terpeti, če dobro, kar smo pred opuščali, vendar že enkrat opravljamo? Ali je mar pri spovedi naložena pokora tako huda in težavna? V primeri s pokoro prvih časov še imenovati ni. — Tudi sv. Avguštinu se je pokora pretežavna zdela, dokler se ni resnično k Bogu obrnil; berž pa ko je grešne vezi potergal, je hvaležno spoznal: Zdaj me veseli to

opustiti, kar sem se pred bal zgubiti; zdaj več veselja nahajam v solzah, katere zavoljo prejšnjih grehov pretakam, kakor sem ga popred v vsih mesenih sladnostih vžival.

Le poskusimo in sami se bomo prepričali, kako sladko je k Bogu se nazaj verniti in njemu iz celega serca služiti. Ni ga večega veselja, kakor tisto, ki iz zatajevanja samega sebe izvira, in katero si s tem pripravljamo, da svoje meso in njegovo poželenje zatiramo. Pravi spokornik ne pozná nobene težave več ter se z veseljem vsakemu terpljenju podverže, ker vé, da je vse to v zadostenje obilnih grehov še premalo. Pri vsem pokorjenju in zatajevanju pa ga misel tolaži, podpéra in spodbada, da je z Bogom spravljen, in da mu je pot v nebesa zopet odperta.

Molitev.

O Bog, daj mi spoznati, da pokora ni težavniša, kakor pregrešno življenje; daj mi tudi gnado, da sladkost in prijetnost prave resnične spokornosti okušam, in da se na poti pokore nikdar ne utrudim. O sv. Avguštin, ti veliki spokornik, sprosi meni in vsim grešnikom gnado pravega spreobrnjenja in poboljšanja, da, ki tebi v pokori nasledujemo, se potem tudi s tabo v nebesih veseliti zamoremo. Amen.

(Dalje prih.)

Svetloba — luč.

(Dalje.)

Drugim je navadni ogenj ali luč, ki so jo sami prižgali, edino pravo svetilo v noči, in druge večje, živjše svetlobe je ni. Natura ali priroda je naturalistom bog. Človeški um jim je vse, razun njega ni nič, sanjari nemški modrijan Schelling, in z njim racijonalisti. To pa se pravi po domače: Kar umém, to je; a kar ne umém, to ni. Ti ljudje so podobni onemu indiskemu kralju, ki je terdil: „ni ledú, ker ga jaz nikoli nisem videl.“ Zdravi um in prava pamet pa ponižno spozná, da je le mala iskrica iz neizmerne svetlobe večne. Ravno tako je „panteizem“ ali sedaj imenovan „monizem“ nekov kres, s katerim se ponašajo priverženci, da je edina prava svetloba in luč. Začetnik teh nazorov (misel) je jud Baruh Spinoza. Njemu so vse stvari le žarki enega in istega solnca-boga, takó, da vse stvari

skupaj storé istega enega boga. No, potem bi konečno bilo neskončno, in omejeno brezmejno, neizmerno kar pa misliti je proti zdravi pameti.

Posebno velik in znamenit je ogenj, ki neprestano gorí ter v letu in v zimi kot 15 do 20 stopinj veliki zubelj iz zemlje šviga, podzemeljski ogenj pri mestu Baku ob kaspiskem (hvalinskem) morji. To je plin (gaz), ki puhti iz zemlje in neprenehoma gorí. Na tisoče pride vsako leto „častiteljev ognja“ perzijanskih malikov, da se temu svojemu božanstvu poklanjajo. V duševnem oziru smemo tem častivcem ognja primérjati naše framasone (frajmavrarje). Njim je vse človeštvo (razun katolikov in jezuitov) oni uzor svetlobe, ki se noč in dan z vsemi sredstvi mora gojiti, da bode sčasoma kakor neki velik zubelj (plame) razsvetljeval in ogreval celi svet. „Dolžnost stroga slehernega masóna (ali prostozidarja) je: razširjati in pospeševati človečnost, človekoljubje (humaniteto). Ne smé jim biti merodajno nobeno verstvo, nobena državna oblika. Le eden je njim gospod: človek: eden je vse, človek; zemlja so jim nebesa, naj bolj vzvišeno jim je človeštvo, in človekoljubna država jim je vsemogočna.“ (Pachtler, der Gotze der Humanität, str. 129.) Da bi pa svoje protikeršanske namene zakrivali, izbrali so kerščanskega patrona sv. Janeza (spodnje simbolične ali Ivanske lože), pa sami prav ne vedó, ali evangelista ali kerstnika. To pa ne zató, ker sta oba navestitelja svetle luči. Jezusa in njegovega svetega evangelija, temuž zató, ker po starem pregovoru: sveta Janeza dan premenjata: o zimskem (božičnem) sv. Janezu dan začne rasti, in o Kresu začne padati. Framasoni pa so čestitelji narave in naturnih prikazov, posebno solnčne svetlobe. Iz Amerike piše nekdo: „V naših ložah in sploh po ameriškanih ni taci družabnikov, ki bi spadali h kakí cerkveni keršanski duhovnji. Naši „bratje“ rajši dajo imé svojim novorojenčkom o naših kresnih godovih v pričó bratov in sester framasonskih, ne pa da bi jih dali oblití z vodó od kacega kerščanskega cerkvenega služabnika, ki naj pregrene iz njih izvírní greh.“ (Pachtler l. c. p. 128).

Med osmimi velikimi ali nadložami framasonskimi na Nemškem se je v poslednjih letih odlikovala velika beznica „k solncu“ („zur Sonne“) v Bajraju na Bavarskem. Tam je bil dne 1. junija 1873 prvi veliki shod, nekošna gospódka zbornica (Grosslogentag) onih osmih nadlož, in sklenilo se je med drugim tudi: §. 10. „vsako leto „o Binkoštih“ ima sniditi se veliki zbor nemških nadlož.“ (Pachtler l. c. p. 175). To je nekako spakovanje zoper sv. Duha, ki je o Binkoštih v podobi gorečih, ognjenih jezikov razsvetlil in oserčil aposteljne Kristusove, češ, ne sv. Duh, ampak mi hočemo svet razsvetliti in vladati, mi hočemo nadomestovati sv. Duha. Razsvetliti hočemo vse narode (posebno Slovane) z našimi nemškimi šolami. Zakaj pa ravno z nemškimi šolami. I no, v framasonskem časniku „Freimaurer Zeit.“ od 12. sept. 1870 se bere: „Veliko narodno sodišče se mora napraviti v Nemčiji; močno zedinjeno nemško kraljestvo prihodnje najviši čuvaj mirú evropskega. Po tem najvišem sodišču naj bi se razsojale vse mednarodne pravde na zemlji! Edinost bi potem vladala na svetu in večni mir (??) bi vživalo človeštvo.“ Po domače rečeno: framasonska kosmopolitična (svetovna) republika naj ima v Prusiji svoje središče, vsem naj nadvlada, in njen središni veliki mojster bodi splošni Dalai-Lama*) osnovane framasonske mogočnosti. (Pachtler. o. c. p. 727). Se-li to kaj vjema z glavnim shodom nemškega „schulvereina“ v Gradcu o ravno kar preteklih Binkoštih? In kaj po-

meni ono prenapeto agitiranje za nemške šole po vseh slovenskih pokrajinah? Kakor znamenja kažejo „šulveraini“ dahnejo po prusaško-framasonskem početji, kterege delovanje je poglavito napereno proti katoliški veri in Cerkvi. Nemški „šulverajni, bauernvereini in turnvereini“ so od prusaških lož navdihnjeni, in od katoliških škofov (glej Rudigier v Lincu) prepovedani.

Veliko prihodnost prerokujejo električni luči. Leta 1813 je angleški fizik (prirodoslovec) Davy na koncéh dveh električnih žic nasadil ogljene krajnike, in glej! lepa bela električna luč se je vnela. Tako zvani pozitivni krajnik je še eukrat hitrejšé zgorel, kot negativni. L. 1881 je bila prva električna razstava v Parizu. Lani je bila velikanska električna razstava na Dunaji. Letos (1884) bode zopet na Štajerskem. Električna razsvetljava bode s časoma saj po mestih spodrinila vsa druga ponočna svetila. Letos so pervikrat razsvetlili postojnsko jamo (vilenico) z elektriko. Po velikih fabrikah (tvornicah) bodo že sploh vpeljali električno svečavo, kajti ena električna svetilnica daje toliko svetlobe kot 50, 80, 120, 350 do 1200 navadnih sveč. Ker bi pa tako bistre luči v manjših prostorih slepile in predrage bile, je iznajdel Amerikanec Edison tleče „električnice.“ S takimi lučmi (sleherna sveti kolikor 8 navadnih sveč) že razsvetljujejo ulice v ameriškem mestu New-Yorku (Njujork) in drugod. Po cevih, koder je pred bila plinova svečava, je sedaj po žicah napeljana elektrika iz središnje tvornice. Tu je 12 parostrojov, katerih sleherni napaja 2500 svetilnic z elektriko. Vseh svetilnic je blizo 30.000.* No, kjer imajo dosti premoga, že lahko narejajo elektriko. Znajdli so pa še drugi način za delanje elektrike, iznašli namreč električne mline, to je, da s pomočjo tekoče vode vzbujajo elektriko, ter jo po žicah daleč proč v mesta prevodijo. Na električni razstavi v Monakovem (v jeseni l. 1882) je taki stroj pet kilometrov oddaljen od razstavne palače pri reki napravljaj elektriko, ki pripeljana v razstavne prostore je čez dan gonila dve mlatilnici, po noči pa krasno razsvetljevala razstavni vert in kraljevi terg v Monakovem. (Našim Teržčanom bi bilo svetovati, da mesto vodo iz Reke jemati naj napravijo električne mline.) Tudi železnične vlake bodo s časoma gonili z elektriko. Kjer je dosti vodé tekoče, tam bodo, se vé, veliko ložej rabili jo za vzbujanje elektrike, bodisi, da se te poslužijo kot delavne sile, ali za razsvetljava.

Okó je vstvarjeno za svetlobo, in naš duh je vstvarjen za večno svetlobo — za Boga, Njega kedaj gledati. V telesni temi ne mara prebivati, in kadar črna noč pogerne svoj plajšč čez zemljo, si napravi človek bodisi kakoršno koli svetlobo: ogenj, ali prižgè luč. Tako v dušnem obziru mora imeti neko svetlobo, kadar prava luč svete vere zatone, pa si napravi umetno luč krive vere. Prav brez vere ne more obstati tudi naj hujši grudomolec ne, navadno si vstvari sam svojo berlečino, čudno svetlobo, to je kako krivo, ali prazno vero. Tako praznovérje je, v novejšem času: spiritizem, t. j. vera v rotnje duhov. Kakor je elektrika mnogokrat v oblakih nakopičena in se javlja v omotnem blisku, gromu, tresku, tako so tudi duhovi nevidni, kakor neka magnetično-električna snov v ozračju zemlje, kakor pravi veliki apostelj Pavel: „Odenite se z orožjem Božjim, da boste mogli obstati zoper zvijače hudičeve, ker ni se nam vojskovati zoper kri in meso, ampak zoper svetovne mogočnike temè tega sveta, zoper hudobne duhove v podnebi“ (Efež. 6, 11—12). S spiritizmom pa hoče duh temè se kazati v lažnjivi obleki svetlobe, češ, da ta vera v hudiča je prazna, zastarana,

*) Dalai-Lama je veliki duhoven (kakor papež) onih malikovarcev, ki se kličejo Budisti v Indiji in v Tibetu itd.

*) Natur u. Offenbarung 29. Bd. p. 673.

nerabljiva za današnje razsvetljene čase. Spiritizem da ima biti vesoljna (katoliška) vera na svetu. Pa že sv. Pavel opominja: „Duh pa izrečno govori, da bodejo v poslednjih časih nekteri odpadli od vere, deržeč se lažljivih klatiduhov in naukov hudičevih“ (1. Tim. 4. 1). V starih poganskih časih se je dal častiti hudobni duh v podobi raznih malikov, ter je po svojih „orakeljnih“ ljudem odgovore dajal, ali ko je Kristus prišel na svet, so orakeljni umolknil.

(Dalje prih.)

Osoda roženkranske bratovšine.

(Iz rokopisa ranjega gosp. kanonika Fr. Kramarja.)

Kdaj je bila roženkranska bratovšina pri Fari ustanovljena, ni znano; vé se le po najdenih zapisnikih, da l. 1755 je imela veliko tisuč udov vsacega stanú. Imela je svojega glavarja, duhovne vaje, procesije in obilno premoženja. Postavila si je k farni cerkvi svojo lastno kapelo z roženkranskim oltarjem. (Ta kapela je bila s staro cerkvijo tako sklenjena, da je bil iz cerkve v njo odprt vhod in kapela je bila prelepa in prav velika; bila je z njo le ena cerkev. Vsako soboto večer je eden gospodov duhovnov v nji ljudem molil sv. rožni venec in veliko sr. maš je bilo v nji, dokler je stala stara cerkev.) Zraven te je imela še drugo podobo (statuovo) Matere Božje, katero je v bratovskih procesijah bratovšina nosila na odru itd.

Udje te bratovšine so imeli veliko pomočkov k zveličanju, odpustkov, procesij, spovednih dnevo in itd., da so se mogli ložej greha varovati in v pobožnosti napredovati; vsega tega so se obilno posluževali. Vsi ti in taki pomočki so bili pa peklu in njegovim slugam tern v peti, in sklenili so te pomočke in opravila po vsaki ceni zatreti. Ob tistem času so cerkve, samostane, bratovšine itd. ropali in s poti spravljali in tako so tiransko zahtevali celo spomin te roženkranske bratovšine zatreti, kar se vidi iz tega, da so celo zapisnik Marije D. roženkranske iskali v roke dobiti in pokončati. Da jim to ni obveljalo, sta vzrok dva pobožna moža, namreč: bližnji sosed je zapisnik odnesel in ga skril v svojo skrinjo; podobo (statuovo) Matere B. z odrom vred pa je zlekel cerkvenik v temen kot pod cerkveno streho.

Že pozabljeno podobo pod streho najde po naključni mežnar, in pobožen Ločan si jo izprosi in jo postavi v svoji sobi v kot. Stari sosedje jo spoznajo, da je ta tista podoba, katero so nekdanj spredniki nosili s procesijo. — To zvesto čedenje je nagnilo starološkega župnika Božiča in njegovega kaplana Dolenca in dasta za statuovo „na Fari“ (to je, sredi vasi) kapelico postaviti in Marijino podobo iz mesta vanjo prenesti. (Drugo izročilo pravi, da je „Fara“ bila trikrat v kratkem pogorela, da so vsled tega iz oblube kapelo zidali, in od tistega časa ni bilo več pogoriša.)

Prenašanje svete podobe stari mož, ki je bil pričujoč, opisuje tako-le:

Oznani dan je privrelo silno veliko ljudstva od vsih strani skupaj počastit Marijo Devico. Ob določeni uri pride duhovšina obeh duhovnij in samostanov v beli cerkveni obleki napravljena pred hišo prevzet podobo. Štirje čversti mladenči jo prinesó iz hiše in jo zadenejo z odrom vred na rame. Procesija se vzdigne, — možki spredej in duhovšina pred statuovo in za to ženski spol. Vse ali rožnikranci moli, ali druge molitve, ali prepéva Marijanske pesmi in se giblje počasi proti Fari.

Tolikošne procesije Loka še ni vidila. Zadnji niso še v versto stopili in prvi so bili že na Fari. Kadar na Fari pridejo, postavijo podobo na tla, župnik blagoslovi kapelo, omeni ob kratkem staro osodo, priporoča

zaupanje k Mariji po zgledu sprednikov, in reče statuovo z odrom vred na mizo postaviti.

Posehmal je veljala kapelica (na sredi vasi) ko zerkalo očesa. Skoraj vsi tuji, ko domači, so stopali vanjo Mariji se priporočevati. In v kratkem so nahajali se okrog nje (Marijne podobe) denarji, ali drugi darovi; zbog tega je gosp. župnik dal napraviti kamnito pušico z dvema ključema, in izročil je ključe bližnjima sosedoma vsakemu svojega z naročilom, pušico včasih odpreti, svetilnico v kapeli z oljem oskerbovati, druge denarje milošine pa v farovž donášati za potrebe farne cerkve.

Po nekterih dogodbah popisuje gospod, kako so iz darov kapelico oklepšali in pravi: Pogodil sem se s stariim podobarjem Geceljnom iz Kranja, da je napravil po mojem načrtu oltar Matere Božje in tabernakelj, kapelo znotraj in zunaj oslikal; dekleta so statuovo z lepo obleko opravile; jaz pa sem šel v Ljubljano in sem nakupil svečnikov, kanon-tablice in sploh vsega, kar mašni oltar potrebuje. Vse to za čas ob času zidanja nove cerkve, da bi tukaj imeli spravljene ss. zakramente in vsakdanje ss. maše, — kar se je pozneje res zgodilo.

Ker je bila po storjenem konkordatu Cerkev spet dobila prostost in pravico zopet bratovšine ustanovljati; sem tudi jaz nekdanjo roženkransko bratovšino pri Fari oživil in iz Rima dobil odpustke. S tem je pa tudi roženkranska podoba M. B. v kapelici dobila večjo veljavo; shajalo se je v njo vedno veliko ljudstva, — sebno ob nedeljah in praznikih, ki je molilo, pelo, milošnjo darovalo.

K Sercu Jezusovemu!

Velika je groza razdjanja v sedanjih časih. Ljudje se pogrezvajo vedno bolj globoko v pregrehe in hudobije; laži in goljufije, želje po nasladnostih, požrešnost, nečistost, prešestvo in poboji, vsaktere hudobije se vsak dan slišijo. Ljudje ne marajo več za Boga in svetosti; to je že prava kuga med ljudmi: liberalstvo ter prostomisljaštvo, ki se hoče še katoliško imenovati, se je zavleklo v stanove. Ta katoliški liberalizem je namreč tista vnmarnost, ki se ognju sv. Duha ustavlja in vsako navdušenje za dobro reč razklicuje za prenapetost, presiljavo, za neumnost. Malo kristjanov je še, kateri žive po duhu sv. evangelija, veliko jih je, ki živé kot pogani. Ob kratkem, svet gre zmirom globokeje v spačenost. Vendar ne obupajmo; ljubi Bog, kateri svojih nikdar ne zapusti, je tudi za sedanji čas zdravilo pripravil in to je: Pobožnost k presv. Sercu Jezusovemu, ktera je bila že pred več kot dvesto leti razodeta zveličani Mariji Alakok (Alacoque). Ta pobožnost je določena za naše čase. Sv. Gertrudi se je bil nekega dne prikazal sv. Janez, Jezusov ljubljenc. Prašala ga je, ko je vendar pri zadnji večerji na Gospodovih persih slonel, zakaj ni nam v poduk zapušal občutkov svojega serca. Sv. Janez ji odgovori tako-le: „Zapovedano mi je bilo za Cerkev, ktera je bila ravno zdaj nastala, zapisati nauke neustvarjene Besede Očetove; sladke občutke svojega Serca razodeti je pa Bog prihranil za prihodnje čase, za poznejši svet, da bi tako zelo omerznjeno ljubezen v novo obudil.“ Mi smo sedaj v tistem času, zavoljo tega pa so sveti Oče Pij IX ves svet presv. Sercu Jezusovemu posvetili; zavoljo tega so nekdanj izgovorili ta-le pomenljivi stavek: „Cerkev in družbinstvo nima več nobenega upanja, razun le v presvetem Sercu Jezusovem. Le-to bo vse naše nadloge ozdravilo; razširjajte tedaj to pobožnost na vse strani, ker le ta bo svet rešila.“ In kako nas kliče naš Zveličar k ti pobožnosti po tako velikih obljubah, ktere On daje častivcem svojega Serca:

Dajal jim bodem vse njihovu stanu potrebne milosti. V družine bom mir pripravil. V vsih njih bridkosti jih bom tolažil in jim bom varno pribežališče v življenju, posebno pa zadnjo uro. K vsim njihovim početjem jim bom dajal obilni blagoslov. Grešniki bodo v mojem Sercu imeli nezmerno usmiljenje. Mlačni bodo prihajali goreči in goreči postajali bodo popolnoma. Blagoslovil bom hiše, v katerih se bo čestila podoba mojega Serca. Duhovnom bom dal milost, tudi še tako terdovratnega grešnika ganiti. Imena tistih, kateri to pobožnost razširjajo, bodo v mojem Sercu zapisane in iz njega nikoli ne bodo zbrisane. Oznanuj in daj na vse strani po svetu oznanovati, da bodem nezmerno velike milosti delil onim, kateri jih v mojem Sercu išejo. Oh, da bi pač mogla to, pravi zvel. Margareta (Alakok), kar od te pobožnosti vem, vsemu svetu razložiti, vse zaklade milosti, ktere Jezus Kristus v svojem Sercu hrani, da bi jih z vso obilnostjo delil onim, kateri jih porabiti hočejo. Res da, zagotavljam, da vsak kristjan če bi le vedil, kako prijetna je ta pobožnost našemu Zveličarju, ako bi imel le ljubezen do Boga Zveličarja, bi jo kar precej opravljal. Nobene pobožnosti ne poznam, ktera bi bila bolj pripravna, v kratkem dušo na verhunec popolnosti pripeljati.

Nekega dne, pravi sv. Mehtilda, se mi je prikazal Sin Božji, v roki je deržal svoje lastno Serce, ktero se je bolj svetilo kot solnce, in je žarke lilo na vse strani. Tu mi je ljubeznjivi Odrešenik dal spoznati, da ravno iz tega božjega Serca prihajajo vse milosti, ktere je Bog brez prenehanja ljudem delil. In nekdanj je rekel Kristus k njej, da naj njegovo Serce v presvetem zakramentu tako goreče ljubi in časti, kolikor le zamore. Rekla je: „Ko bi mi bilo vse milosti popisati, ktere sem od preljubeznjivega Serca Jezusovega prejela, bi morala popisati celo kajigo, bolj debelo, kot je brevir.“

Sv. Mehtilda pripoveduje malo pred svojo smertjo, da je nekdanj Gospoda prosila velike milosti za neko osebo, ktera se ji je za to priporočila. In Odrešenik ji je odgovoril: Moja hči, reci oni osebi, za ktero si me prosila, da naj vsega iše v mojem Sercu, tu bo gotovo dobila; naj ima veliko pobožnost do mojega Serca, vse kar želi, naj v tem Sercu zahteva... Ko se je sv. Mehtilda nekdanj pritožila, da je ves čas svojega življenja brez prida preživela, ji je Kristus rekel: da popraviš, kar si zamudila, pozdravljaj (časti) moje Serce.

Ce tedaj vse to premislimo, bomo pač z veseljem to pobožnost opravljali; pa dobro tudi prevdarimo, v čem je prava pobožnost presv. Jezusovega Serca. Zastavljena je na tem, da moramo to Serce tudi mi priserčno ljubiti, kakor nas samo ljubi, da si prizadevamo temu Sercu v vseh čednostih podobni prihajati, da s čiščenjem in ponižnimi prošnjami išemo popravljati vse nevhvaležnosti, razžaljenja, ki se godé temu presv. Sercu, posebno vedno in vedno zakramentu ljubezni; da mu pomagamo duše reševati z molitvijo, z dobrim zgledom, z razširjanjem dobrih bukev in na mnoge druge načine. Storimo vse, kar moremo, da bomo to pobožnost razširjali; ne moremo Sinu Božjemu bolj vstreči, kakor če podobe ali spise presv. Serca razširjamo, kar se lahko zgodi. Zvel. Margareta Alakok je neki pobožni duši, ktera je prva dala naslikati podobo Jezusovega Serca, pisala to-le: „Za to opravilo bo Zveličar vaše ime neizbrisljivo v svoje Serce zapisal, druge plačila, ktere je za vas prihranil, moram zamolčati, da bodete reč toliko bolj nesamopridno delali. Nosimo zlasti podobo presv. Jezusovega Serca vedno na vratu. To je priserčna želja našega Zveličarja, da njegovo podobo kot znamenje njegove ljubezni pri sebi nosiš. Škapulir Serca Jezusovega se je poterdil kot posebno varstvo v nevarnostih in kakor pomoč v vseh težavah. Leta 1720 je bila v mestu

Marseille-u strašna kuga; naročila je redovnica Kenusat vsem, s kterimi je prišla v dotiko, naj podobo presv. Serca Jezusovega pri sebi nosijo, kajti tako bodo imeli poseben pomoček zoper kugo. In kar je božja služabnica obljubila, se je zgodilo. Zapazilo se je tudi v zadnji francoski vojski, da hiše, na kterih je bila podoba presv. Jezusovega Serca, so bile v posebnem varstvu, ravno tako je bilo tudi pri osebah, ktere so imele škapulir Jezusovega Serca pri sebi. Sveti Oče Pij IX. so vsem, kateri to podobo pri sebi nosijo in vsak dan oče naš, češena Marijo in čast bodi Bogu itd. odmolijo, vsaki dan 100 dni odpustkov podelili.

Še drug vzrok, kateri nas priganja, to podobo vedno pobožno pri sebi nositi, je ta: Žugajo se nam dnevi, ko se bojo hude reči godile, Bog bo poslal hude šibe in razdjanja, kakor je Marija napovedovala La-Saleškim otrokom. Če se prav spovemo in k presv. Jezusovemu Sercu pribežimo, se nam bo morebiti božja kazen prizanesla. O, zbudimo se torej iz spanja, iz greha; že je slednji čas, že dolgo kliče nam nebo: Pokora, pokora! Pa svet je čedalje hudobnejši. Tedaj človeški otroci: K Sercu Jezusovemu! (Canisius Stimmen.)

Pomočki zoper kovarstva skrivnih družb.

Rinski frančiškanski mesečnik „Acta ordinis Minorum“ je prinesel važen poduk rimske vesoljne Inkvizicije do vsih katoliških škofov od 10. maja 1884. Ta spis je nekako pojasnovanje papeževe enciklike zoper framasone.

Ta novi spis omenja, kako so papež v tisti okrožnici (Humanum genus) odkrili namen, osnove in prizadevanja rimskih papežev, da bi človeško družbinstvo rešili hudobne framasonske kužnosti in to svojat v novo obsojajo in učijo, kako, s kakošnim orožjem se je treba zoper to kugo vojskovati, kterih pomočkov se poprijemati, kako od framasonov usekane rane celiti?

Sv. Oče pa sprevidijo, da njihovo prizadevanje bode še le potlej obilnega sadu rodilo, ako se v tako tehtni stvari v enem duhu zedinuje trud, misli, djanje vsih pastirjev sv. Cerkve, torej so cerkvenemu zboru vesoljne Inkvizicije naložili, da naj cerkvenim pastirjem primérno predloži, kaj posebno da jim je v tej reči delati in početi. Poduk ima 11 točk.

Perva točka daje vsim spovednikom za leto in dan oblast odvezovati v to skrivno družbo nesrečno zapletene ljudi in priporoča v ta namen svete vaje in misijone. — Druga točka veleva, naj se papeževa enciklika pridno razširja, dušni pastirji, veroznanski učeniki, katoliški pisatelji itd. naj razkrivajo brezbožnost in prehudobne namene skrivnih družb. — 3. Vediti je, da masonska družba ni le sploh prepovedana, temuč kdor k nji pristopi, že s tem samim pristopom izobčenju zapade (latae sententiae). 4. Razun masonske so tudi ostro prepovedane razne druge družbe zlasti vse tiste, ki od družnikov pod prisego tirjajo zamolčljivost in neprekršljivo pokoršino, ki naj se skazuje skritim kolovodjem. Prepovedane so tudi še sumljive nekatere družbe, ki se ne more določiti, če se prištevajo k že omenjenim ali ne, so pa nevarne ali zarad tega, kar se v njih godi. Tudi od teh naj duhovni pastirji odvrčajo svoje vernike, in to toliko bolj, ker imajo velikrat nekako zunanjo podobo poštenosti in so priprostim in mladini še toliko bolj nevarne, ker je kužljivost prikrita. — 5. točka priporoča razun navadnih pridig, ki naj se vestno opravljajo, še posebne poduke v pojasnovanje in brambo verskih pravic. — 6. Posebna skerblijivost naj se obrača na ubožne rokodelce, delavce in enake, ktere lisični za-

peljivci po mnogih potih v svoje mreže vabijo. Zlasti naj se pazi na mladino od naj prvih lét, da se doma, v cerkvi in v šolah mladi zarod vterdi v verskih resnicah in v poštenem življenju ter se ne vjame pozneje v zadrege brezbožnih. Za mlade ljudi je posebno zveličavno, da se zapišejo v kako Marijino ali drugotno katoliško bratovščino. — 7. Očetje in matere naj pristopajo v koristne stanovske katoliške družbe, ter bodo ložej tudi otroke in družino prav odgojevali. — 8. Rokodelcem posebej se priporočuje obujenje starodavnih rokodelskih zadrug ali „cehov“, na kar naj se duhovni pastirji posebej ozirajo. — 9. Prav dober pomoček je molitvena rožnovenška družba (roženkranska bratovščina), tretji red sv. Frančiška, konference sv. Vincencija Pavljana, Marijanske družbe. — 10. Silo dobro bi bilo napravljati katoliške akademije s svojimi shodi ali zbori, koder okolišine dopuščajo, in naj bi jih višji pastirji s svojo pričujočnostjo počesčevali, gojili, zavetovali. V tacihi naj bi se čitali, govorili spisi, izdelki, ki zagovarjajo, branijo Cerkev Gospodovo ter bi se pod vodstvom višjih pastirjev vojskovali. Ako bi se tako moči zbirale, bilo bi gotovo naj boljšega sadu pričakovati. — 11. Treba bi bilo, da se nadškofi s sufragani zedinjeni posvetujejo, kaj bi bilo storiti, da se blagi nameni naj višega Pastirja dosejajo, kateremu naj bi tudi naznanjali, kaj so sklenili, kaj dosegli itd.

Ta kratki posnetek slehernega lahko prepriča, da po tej poti bi se dalo dosti hudega odverniti in dobrega doseči.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Ne žalite ljudi in narodov!) Eden naj ostudnejših madežev je že pri otrocih, da tako radi bližnjega žalijo in mu kako krivico storé, če le morejo. Posebno razuzdani so v tem oziru velikrat tudi šolski otroci. Ni davno tega, ko je blizu šenklaške cerkve bilo vstalo strašno kričanje in preklinjevanje, ker so mali šolski smerkovci neko osebo dražili. Enak rohovi so napravili večkrat tudi drugi pobalini. Tako obnašanje je gerdo, nesramno, pa silo pregrešno. Kje je oliko, kje vera?

Tako delajo pa tudi odraseni, večkrat celo taki, ki se med olikane štejejo. Mnogi pisavci blezo menijo, da list ne bo mikaven, ako se v enega ali drugega ne zakadí, kakor ovni, ko se terkajo! In kakor delajo s posameznimi ljudmi, tako z narodi, ktere dostikrat prav hudo žalijo.

Da je to krivično in pregrešno, so spoznali celo previdniši pogani. Zgodovina to-le pripoveduje:

Perzijanski kralj je poslal svojih klicarjev po vseh greških mestih in je zahteval, da naj se mu podveržejo. Spartanci (grešk rod) pa so v prvi upaljenosti poslanca pobili. Ko se jim kri ohladi, so spoznali, kako ostudno so s tem djanjem užalili mednarodno pravico in da so kralju Kserksu dolžni zadostenje za to razžaljenje. Eden spartanskih kraljev je torej sklical tabor in oklical, naj bi se kateri radovoljno oglasili, da grejo h Kserksu kralju, naj se nad njimi zmašuje zaradi sramote in krivice, ki so mu jo Greki bili storili.

Zdaj se oglasita dva naj imenitnejših mož, se poslovita s svojimi domačimi in podasta se v Perzijo, pričakujoč, da bodeta ondi v naj groznejših mukah življenje žertvovala.

V Susi neprestrašena stopita pred kralja in mu pravita: „Gospod, Spartanci so bili svoj dan prekršili sveto mednarodno pravico in razžalili tvojega očeta, ter so bili njegove poslanca pobili; radi pa bi za hudodelstvo zadostili, zato so naji k tebi poslali. Najino živ-

ljenje je v tvojih rokah, zmašuj se nad nama, kakor ti je ljubo in drago; rada umerjeva za domovino.“

Kralj sterfí; ne more možema spoštovanja odreči in zdi se mu, pred takimi pošteniaki mora tudi on kaj blagega storiti. Ne da bi jima nar manjše žal storil, ju odpusti nazaj v njuno deželo.

Toliko bolj se mora kristjan krivice varovati, pa tudi žaljenje rad odpustiti.

Z Doba. (Pogreb r. gosp. Fr. Svetlina.) Mislim, da je spodobno, da se saj z nekaterimi besedami postavi spominek v „Zg. Danici“ preblagemu gosp. Fr. Svetlinu, beneficijatu na Goričici, fare Mengeške, čigar truplo položili so v zemljo v soboto, 28. junija. Kako zelo so ga ljudje ljubili in spoštovali, dokaz temu je silna žalost in jok, že ko je bil g. nevarno zbolel. Vse se je skerbno, žalostno popraševalo, kako li kaj je preljubljenemu gospodu. Ko pa pozvoni, da grejo gospoda obhajati, se je pričel jok. In ko zapoje veliki zvon, naznanujoč, da so se preselili predragi gosp. iz časnosti v večnost, niso se dali ljudje utolažiti. Oh, to so bili gospod; škoda, škoda! so bili v pravem pomenu duhoven pastir. Tako so govorili, ki so jih natančneje poznali. Pogreb v soboto zjutraj ob 8 bil je, kakor je bilo pričakovati, kolikor moč slovesen. Nesli so truplo r. gosp. z Goričice na mengeško pokopališče. Pervi bili so veteranci in požarna bramba iz Domžal. Za temi je s paroma šla šolska mladina, ktero podučevati, bilo je veselje r. gospoda. Kako ginja milo! Ti mali otročiči, vsi objokani, spremljajo svojega preljubega gospoda duhovnega očeta in učenika. Za temi bili ste dve kočiji duhovnov: domači gospod župnik z assistenco. Drugi duhovni (kacih 18) čakali smo pri znamenju tik Mengeša. Ko so kamniški gosp. dekan blagoslovili truplo, spremili smo ga v cerkev, kjer so bile duhovne molitve, pridiga, o kateri so preč. g. dekan prav lepo in ginjaivo popisovali marljivo vestno delovanje r. gospoda na prižnici, v spovednici, v šoli. Skoro vso pridigo so ljudje jokali. Po veliki sv. maši preč. gosp. dekana položili so truplo v hladno zemljo, dušo pa glasno jokaje priporočili večnemu Sodniku z besedami: „Bog Jim daj večni mir in pokoj in večna luč naj jim sveti, naj v miru počivajo!“ Niso tako sprideni, ne, kakor se govori sem ter tje o ljudéh, ki živé v fabrikah, rekel sem sam pri sebi; ne bi tako spoštovali in ljubili svojega duhovnega pastirja. Res, hvale vredno je to za Domžalce.

V Bohinjski Bistrici je bil 15. rožnika premišljevanja vreden dan. Slovo namreč smo jemali od starega ostalega zidovja naše farne cerkve. Koj pri prvi sv. maši, ki so jo zadnjikrat darovali med tem zidovjem g. župnik, so nam v prelepem govoru na prvo naslikali, kako da je res težko človeku ločiti se od sladko priljubljenega doma, ako ravno ve, da prišel bo v lepši, prijetniši in veselejši kraj. Lepo so nam naštevali milosti in dobrote, ki smo jih prejeli najprej pri sv. kerstu in potem še pri drugih sv. zakramentih, pri pridigah, naukih, in od ljubeznivega Jezusa v zakramentu sv. Rešnjega Telesa. Resno so nam pa tudi povdarjali in očitali zgubo zamujenih milost, ter pregrehe, ki smo se jih deležne storili z nespodobnim obnašanjem ali s preslabo gorečnostjo do presv. Rešnjega Telesa, ali drugač zoper Boga grešili. Stavili so nam še zadnjikrat pred oči: slabe stene, ki so bile priča vsega, da nas bojo tožile pri sodbi Božji, ako se ne poboljšamo ter ne obžalujemo, kar smo zagrešili.

Potem so nam še z nekako dihtečim glasom naznanili, da bomo po sv. maši prenesli Jezusa v sv. Rešnjem Telesu, ki je bil ravno izpostavljen, na Marijin oltar v leseno kočjo ali cerkev, ki je narejena poleg stare, in tamkaj v Marijnem naročju tako dolgo hranili, da se bomo v jeseni enkrat, če bo Božja volja, veselo in ve-

ličastno v novo cerkev preselili. Tako smo tedaj po sv. maši slovesno, s petjem, do solz ginjeni spremili Jezusa na odločni kraj, kjer imamo zdaj službo Božjo. Precej popoldne po službi Božji se je razderl oltar sv. Nikolaja in koj drugi dan so začeli staro zidovje podirati, tako da je sedaj le še lesena cerkev na tem mestu ostala. Z novo cerkvijo nam je, hvala Bogu, letos šlo še vse po sreči; zvonove bomo, ako Bog da, prihodnji teden tudi že v zvonik spravili; tudi od znotraj je cerkev že precej osnažena, posebno lepe žive slikarije se vidijo na koru. Bog daj srečo pri delu! Vsak naj manjši darček se z velikim veseljem sprejme za novo hišo Božjo.

Omenim naj še, da je bil veseli dan za to faro tudi dan sv. Alojzija, posebno vesel tudi za starše, ki so bili njih otroci tako srečni, da so ta dan po zelo skerbem pripravljani od g. kaplana pervikrat pristopili k sv. obhajilu. Bilo jih je 55. peljali so jih g. kaplan na Bitnje ter so tam tudi maševali, po zavživanju med mašo pa so otroke še enkrat z lepim in primernim govorom za sv. Večerjo pripravljali. Vse ljudstvo v cerkvi je bilo med govorom od veselja do solz ginjeno. Govor je bil od sreče, ktere so otroci doživeli in od ljubezni Jesove, s katero on otroke in vse nedolžne ljubi. Bog daj na prošnje Marije in sv. Alojzija vsem otrokom stanoovitnost, ktero so ta dan obljubili v pričo Jezusa v sv. Rešnjem telesu.

Nektere notranje cerkvene vredbe.

K takim se štejejo:

1. Škofovsko stolica (cathedra episcopalis). Škofovski stol se je že v najstarejši dobi razločeval od stolov drugih duhovnikov. V starodavnem času sv. Cerkev ni bilo spotikljivo, kader se je škofovski stol vzel iz kacega kopališča, kakor se je tudi za rakev (trugo) rabila kopelna banja. Taki stoli so še dandanašnji v cerkvi sv. Neže v Rimu (extra muros) in sv. Jurija na homcu Celiju. Tudi stol sv. Petra, ki se hrani v glavnem altaru cerkve sv. Petra, ni družega kot stol iz poganske starodavnosti; ako prav vemo, je ta stol senatorski, dar sv. Pudenta. Onih dvanajst plošč iz slonove kosti, s katerimi je stol obložen, dokazuje zadostno, da predstavljajo dogodbe iz Herkulovega življenja. Škofovski stol, kakor smo že omenili, je nekdašnji stal za velikim altarijem, obdan s stoli za škofa in drugo duhovščino. Pozneje, ko se je bil glavni altar pomaknil k zidu, je dobil tudi škofovski stol drugo mesto, in to na strani poleg velikega altarja v svetišču. Na evangelijski strani je navadno škofovski sedež.

2. Župni faldistorij se razločuje od škofovskega v tem, da do tega vodi več stopnjic, do unega pa derži ena sama.

3. Korski sedeži so v rabi v stolnih in samostanskih cerkvah; navadno so ponameščeni po obeh straneh prezbitorija. Najlepši korski sedeži so v gotovskem zlogu; kot zgled morejo služiti oni iz 14. in 15. stoletja. Morda najlepše sedeže ima Ulmska stolnica. Te je izdelal glasoviti Hörg Syrlin (1469—1474). Sedeži imajo prelepo izdelana (vložena) opersja poganskih modrijanov, očakov in prerokov, apostoljnov in mnogih svetnikov. Po tem in takem so oni sedeži gledališče človečanske zgodovine od Adama in dalje.

4. Cerkvene klopi s klečali. V katoliški cerkvi včasih božja služba dolgo terpi. Zato je bilo potrebno, da so se v cerkev devale klopi s klečali. Niso vsi ljudje enako pristvarjeni. Ravnati se je kolikor toliko po opravičenih navadah krajev. Način namreč, kako se biva pri službi božji, se ravna po navadah dežele. Ljudstvo po Italiji sedi, kader se bere sv. evangelij; po

Afriki in na Gerškem pa ljudstvo stoji v klopih, kader se pridiga.

Kar klopí tiče, je posebno treba pomniti, da so cerkvena naprava in se morajo poškodovanja varovati in lepe ohraniti. Samopašni mladi ljudje, ki na nje čečkajo ali celo imena itd. vanje vrezujejo, se pregreše nad cerkvenimi napravami, in ako so take reči poškodvali, so po vesti dolžni škodo poverniti. Tudi je nespoštljivo po klopéh ali po tléh čofati in pljuvati, da se drugim lahko gabi in stidi. Toliko je menda svet sadaj že napredoval, da naj bi vsak imel svoj smerkovček v žepu, v kterega naj bi lovil tiste nelepe kupce, ki jih po cerkvi nameče! S tem bi zamogel malo njive pognojiti. Zraven tega se nekteri kakor nalaš — iz nekake navade — tako dávijo in kašljajo, da se od velikih vrat razlega do velikega altarja, na kor in morebiti še v zvonik, — pravimo, kakor nalaš, ker če tudi koga kašelj sili, bi se vender zamogel saj nekoliko zderžati, da bi ne hrepal po živinsko in vsih pričujočih ne glušil. Kolikor pa je bolezen ali slabost, zoper to pametni človek ne godernjá. Ker sem že pri napakah, naj omenim še drugo veliko nespodobnost, namreč čečkanje po stenah zunaj ali znotraj cerkvá, kapel in raznih družih poslopji. Marsikdo je že veliko napačnega storil v tem oziru, še nikoli pa ni pomislil, da to ni le zoper vsako spodobnost, temuč da utegne biti tudi velik greh in obširno pohujšanje, ako je čečkanje nespodobno. Sploh olikani človek se ne bo nikoli v to podal, da bi po tujih stenah in prostorih čečkal in pisal. Nekteri ima to navado, da svoje ime zapiše, kjer koli prostor in priliko najde; taki naj si zapomni latinsko svarflo:

Nomina stultorum scribuntur ubique locorum. To je: Na stene, na vogala čečkajo le zijala.

5. Cerkvene zastave. Raba zastav je v cerkvi prav stara. Segá do Konstantina Vel. V vojski z Maksencijem, pripoveduje zgodovinar Evsebij, se Konstantinu prikaže o belem dnevu na nebu bleščeč križ z napisom: „en tuto nika,“ v tem (znamenju) zmagaj! Ponoči se Konstantinu prikaže sam Gospod, ki mu zapové, naj odslej kot zastavo rabi križ. Cesar dá ta hip narediti zastavo (labarum) z znamenjem XP (= HR). Taisto znamenje so imeli tudi vojaki na svojih ščitovih. Od Konstantina začeni so taki labarum*) tudi kristjani rabili pri slovesnih cerkvenih obhodih. Podoba zastavi je ostala taista do danes: visok deržaj, ki ima zgoraj prečnico (tako da je podoba križa), s ktere visi zastava, olepšana s svetimi podobami. Barva zastav je bila v raznih časih različna. Tako imajo zastave poseben liturgični pomen. Kakor vojak zvestobo prisega na zastavo, tako se tudi kristjan pri sv. kerstu zavéri, da bo zvest Gospodovi zastavi. Kakor je nečastno za vojaka zapustiti zastavo svojega vladarja, tako je za kristjana sramotno in izdajavsko pobegniti od zastave Kristusove. Kakor je vojaku, tako je kristjanu zastava znamenje zmage. Tisoč in tisoč svetnikov in kerdela pobožnih kristjanov dokazujejo, kako resnične so one tri besede: „en tuto nika!“ Križ je zmagal, s križem Gospodovim so tudi oni zmagovali.

Vabilo.

(Poslovenjena.)

Na hladnem dnu doline
Blišči se cerkvice,
Tje vabi hčere, sine,
Sercé Najslajšega.

*) Christus purpureum, gemmati textus in auro, signabat labarum. (Prudent. in Symmach. 1487).

Glej, že noči, dneve
Te kliče to Sercé,
Zdaj toži svoje reve:
„Nezvest si ti mi le.“

Pač mnoge gojzdne tice
Lepo mu pevajo,
Šumeče z gor vodice
Pozdrav pošiljajo.

Le ti bil se zledenil,
Si merzel kazal se,
Zato se nisi zmenil,
Da tu Zveličar je!

On za teboj je gledal
Čez gozdič dolgo še
Molče, kot bi pozvedal,
Če berž ne verneš se.

Čul sem pa tožbo glasno
Ljubečega Serca:
„Vsi le skerbé za časno,
Pusté me Samega!“

Brojanski.

Marija, krasota nebés.

1.

Me vboge smo s'rote na sveti,
Želimo Mariji zapeti;
Zatorej veselo povzdignimo glas,
Marija Devica, poslušaj ti nas!

2.

Vse milosti božje posoda,
Si mati postala Gospoda;
Rodila Zveličarja Jezusa si,
Zatoraj, Devica, vse tebe časti.

3.

Ti angelji kinčajo glavo,
Svetniki prepevajo slavo;
Nebeška Kraljica, premila Gospa,
Vsa tebe obdaja krasota neba!

4.

Nam tudi si ljubljena Mati,
To moramo vselej spoznati;
Prerada oziraš se vedno na nas
In milostno sprejmeš otroški naš glas.

5.

O réva nezmérna sirote,
Ki tvoje ne vživa dobrote!
Nesrečnega grešnika ne zapustiš,
Mu vedno še materno roko moliš.

6.

Nas grehov krivice težijo,
Zasluzene kazni protijo;
Pa k tebi obračamo solzne oči;
Oh mati Marija, usliši nas ti!

7.

Ko v žalosti serce medljuje,
In dušo obup nadleguje:
Iz tvojega serca se milost žari,
Tolažbo, veselje obupnik dobi.

8.

So ternjeve steze v nebesa,
Premnoge nadloge telesa:
Pa ti razsvetljuješ, Devica, nam pot,
Obvar'ješ popotnika slehernih zmót.

9.

Oj sprosi nam sveto življenje,
Ob smerti pa srečno ločenje;
Podaj nam, Marija, mogočno rokó,
Da pridemo srečno za taboj v nebo!

Simon Gaberc.

Razgled po svetu.

Vse na razstavo! V Kalkuto na Jutrovem so bili poslali na razstavo tudi raznoterih malikov poganskih narodov. Pa to ni kaj posebnega, ako ljudje v Aziji izpostavljajo mrtve malike: v Evropi izpostavljajo celo žive! Kolikrat kake pritlikovce ali drugačne reveže gerdi lakomneži za denar skazujejo in po svetu vlačijo, in inteligencija — ne da bi trinoge v temnicah izpostila, jim k temu nečloveštvu priliko daje! — Sadaj v Parizu pripravljajo celo nekako razstavo otrok. Ali ni to pogansko počenje? — Hodijo pa še večkrat tudi živi maliki sami na razstavo, včasih se celo v hišo Božjo priplazijo, in ni brez taci, kateri take malike molijo namesto pravega Boga! Kdaj se bode človeštvo naučilo spoštovati človeštvo?

Tri in dvajset let dolga noč! Amerikanski tednik v Chikagi ima iz Kolonije (Kölna) naslednjo novico. Nekaj časa že hodi po našem mestu 70letna Gospá, zdaj tje, zdaj tam začudena ogleduje reči, ki so se poslednjih 23 let napravile ali doveršile, kakor stoljno cerkev, novo mesto itd. Gospa je domačinka v Koloniji in v tem času nikoli ni zapustila ondotnega mesta; bila pa je ta čas popolnoma slepa. V svojem žalostnem stanu je ob koncu lanskega leta poslednjič iskala pomoči pri nadzdravniku kirurškega oddelka ondotne mestne bolnišnice, pri prof. dr. Bardenhener-ji. Le-ta ji je zaterdil, da bode popolnoma spregledala, in žena je z zaupanjem sklenila operaciji oči se podvreči. 17. grudna lani je prišla v meščansko bolnišnico in 5. majnika letos je prišla ozdravljena iz bolnišnice. Lahko si je misliti, kako srečno se je čutila, ko se ji je po 23letni noči pred očmi zasvetil beli dan.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostne priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanja in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanje in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. To bodi pred vsem drugim priporočeno v brat. molitev. — Mladina, ki zdaj opravlja prvo spoved in prvo sv. Obhajilo, kakor tudi vsa šolska mladina, da bi šole dobro zveršila in posebno, da bi Bogu serčno hvalečna bila za milosti, skoz leto sprejemane. Tako priporoča duhovni pastir, ki prosi tudi sebi pomoči v dušnih in telesnih potrebah. — Dahoven priporoča v molitev bolno mater in enako bolno sestro. — Oseba priporočena za zdravje slabih oči. — Terdovraten, ves nespokoren grešnik za spreoberjenje. — Odvernjenje neke prav hude reči priporočeno Jezusu, Mariji in sv. Antonu. — Nevarno bolan za spreoberjenje.

Koledar za prihodnji teden:

14. mal. serpana. S. Bonaventura. — 15. Razhod ss. apostelnov. — 16. Sv. Marija Dev. Karmelska. — 17. S. Alež. — 18. S. Friderik. — 19. S. Vincencij Pavlj. — 20. Sedma nedelja po Bink. S. Jeronim Emil.

Listek za raznoterosti.

Sveta Ciril in Metod.

O sveta Ciril in Metod,
Pozdravljena bodita,
Za verni ves slovanski rod
V nebesih zdaj prosita!

Dosezita pri Bogu skor
Nam čase prevesele,
Da združenja posveti zor,
Iz duše prosim cele!

Naj klije seme, sveti uk;
Sta strudom ga sejala,
Sprejema ga za vnukom vnuk,
Dokler bo zemlja stala.

Zasveti, o presrečni dan,
Nebeške dan svetlosti,
Ko k Materi nazaj Slován
Se vernil bo v radosti.

Ko sveti Oče bo objel
V ljubezni vse sinove,
V katoliško Cerkev jih sprejel,
Razkolstva snél okove.

Da vera vsim svetila bo
Edino zveličanska; —
Sprosita od Boga nam to,
Aposteljna slovanska!

Radoslav.

Iz Ljubljane. Mašniške posvečevanja bodo 17., 18. in 19. *birmoranje* pa 20. tega mesca v stoljni cerkvi.

Dijaška kuhinja je za mesec rožnik vzela za 87 mladenčev 141 gld. 95 kr.; za precejšno število družih, ki dobivajo pomoč na dom in za razne potrebe 41 gld. 37 kr.; skupaj 183 gld. 32 kr. 15. t. m. dobijo spričevala: vse kaže, da žetev bode prav dobra. Drugi pot več.

† V Kremsmünstru je 5. t. m. umrl čast. P. Severin Fabijani, župnik v Steinhausu na gornjem Avstrijskem, brat čast. P. vikarija Placida, ki ga vsim prijateljem in znancem prijazno v molitev priporoča. R. I. P.

Bratovšina sv. Uršule in njenih tovaršic za srečno zadnjo uro ter za medsebojno keršansko podučevanje in bratovsko opominjevanje k lepemu življenju. V Ljubljani, tisk „katol. tiskarne“ 1884. Ta prelepa knjižica s 158 str. in zalo podoba sv. Uršule in njene družbe na čelu je v tretjem natisu te dni prišla na svetlo. Priporočamo jo toliko bolj goreče, ker ima prelepe nauke in vodbe k molitvi in keršanskemu življenju, kar je dandanes še prav posebno potrebno, da se ohrani in zveliča, kar se da ohraniti in zveličati.

Sarajevo. Binkoštni dan je presvitli nadškof pridigal in po sv. maši delil sv. birmo. —

Sv. R. Telesa dan je presvitli g. nadškof pri naj lepšem vremenu vodil procesijo med veliko slovesnostjo in pričo silo veliko ljudstva, toliko več, ker naslednji dan se je preslavljal sv. Anton, varh Sarajevske duhovnije. Vdeležila se je vojašina, kateri na čelu je bil poljski

maršal I. Bouvar, kakor tudi vradnije z bar. Nikoličem na čelu. Tudi po družih duhovnijah so se obhodi opravljali prav častljivo.

V Sarajevem sta 7. rožn. prejela mašniško posvečenje čč. frančiškana: Iv. Markovič in Al. Kulašević, ktera se imata zdajci podati v službo prvi v Dolac, drugi ostane v Sarajevem.

Č. o. Jerolim Vlašić, bivši župn. v Goloberdu, postane začasni veroznanski učitelj za gimnazijo in pripravnico v Sarajevem.

V Fojnici je 27. rožn. preč. o. Nik. Krilić, izsluženi državnik bos. oo. frančiškanov, slovesno blagoslovil temeljni kamen za ondotno župniško in samostansko cerkev.

Vbogljiiv detek, — ali še več. Čevljar šiva in zdeluje neko delo; zraven njega se igra 3letni bratec. Mati prinese stergan čevlji, in reče sinu čevljarju: Zaši mi tale čevlji! Čevljar se pa hitro ne zméni za materin ukaz, in šiva naprej. A mali detek je bolje slišal materne besede, in ko čevljar hitro ne vboga, ga mali detek enkrat pogleda, kakor da bi ga hotel s pogledom opomniti, kaj mu je mati ukazala. Ko čevljar tega pogleda ne razume, vzame detek stergan čevlji v roko in — lop! čevljarja po herbtu udari, rekši: Si slišal, kaj so ti mati ukazali! — Da bi le ta detek, in morebiti še kateri, poznejši leta ne oglušel, kakor ta čevljar!

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji. Č. g. Mat. Prijatelj je od Dobropoljskega preč. g. župnika V. Sežuna prezentiran za faro Strugo. Č. g. Leop. Lotrič gre zaradi bolednosti v začasni pokoj. — Č. g. M. Barbo, vikar v Novem mestu, gre za kaplana v Škocijan. — Čast. g. Jan. Sakser gre na Goričico za beneficijata; čast. g. Ant. Nemec od sv. Trojice pa v Trebnje za I.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. g. J. Šlakar 2 gld. — Čast. g. J. Dolžan 1 gld. — Čast. g. župn. M. Preželj 2 gld. — Za II. najboljšega dijak iz dijaške kuhinje čast. g. kat. Ant. Keržič 1 šmarni terdnjak. Ravno tako 1 terdnjak za III. med najboljših Msr. M. P. — G. J. M. ravno tako za IV. 1 terdnjak. — Čast. g. dr. J. Dolenc 3 gld. — E. D. 20 kr.

Za varhe Božjega groba: Z Janč 1 gld. 40 kr.

Za sveto Detinstvo: Čast. g. župn. Jan. Dolžan 5 gld. — Po čast. g. dr. Jož. Dolencu 6 gld. — Z Berda 4 gld.

Za sv. Očeta: Z Berda darovanje 10 gld. — J. M. 2 gld. — Čast. g. župn. J. Dolžan 7 gld. 50 kr. — Iz Mavčič po čast. g. župn. M. Preželjnu 26 gld. 65 kr. — Iz Zlatopolja 1 gld. 40 kr. — Z Janč 1 gld. 60 kr. — Polhov Gradec po čast. g. župniku g. Fadatu 20 gld.

Za bratovščino Naše ljube Gospé presv. Serca: Neimenovana po čast. g. dr. Jož. Dolencu 5 gld.

Za razširjanje sv. vere: Po čast. g. dr. Jož. Dolencu 200 gld.

Za cerkev v Bohinjski Bistrici: Č. g. J. Šlakar 2 gld.

Za afrikanski misijon: Čast. g. J. Šlakar 2 gld.

Za misijone v Kini: Čast. g. J. Šlakar 1 gld.

Za katoliške misijone: Z Berda po čast. g. župniku Al. Kumarji 6 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. L. R. v Boh. B.: Naročnina odd. založ. in drugo na svoje strani. Pozdr. — M. B.—a: Hvala za posl.; — vse o lepi priliki. — G. K. v Št. Rup.: Vse oddano.